

P01/EDU101/EE/20160518

वेळ : 3 तास
Time : 3 Hours

गुण : 80
Marks : 80

सर्वसाधारण सूचना :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
All Questions are Compulsory.
2. प्रत्येक उप-प्रश्न पाच गुणांचा आहे.
Each Sub-question carry 5 marks.
3. प्रत्येक उप-प्रश्नांचे उत्तर 75 ते 100 शब्दांत लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर स्वतंत्र पृष्ठावर लिहावे.
Each Sub-question should be answered between 75 to 100 words. Write every questions answer on separate page.
4. 80 गुणांच्या प्रश्नपत्रिकेचे आपल्या शिक्षणक्रमाच्या संरचनेनुसार गुणांत रूपांतर करण्यात येईल.
Question paper of 80 Marks, it will be converted in to your programme structure marks.
5. प्रश्नाबाबत शंका असल्यास, मराठी भाषेतील प्रश्न अधिकृत समजावा.
Incase of doubt of question, Marathi version will be treated as final.

1. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.
 - अ) शिक्षणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
a) Explain the characteristics of education.
 - ब) तत्वज्ञान व शिक्षक यांचा सहसंबंध स्पष्ट करा.
b) Explain the correlation of Philosophy with teacher.
 - क) व्यक्तिमत्त्वाचा विकास हे ध्येय प्राचीन भारतीय शिक्षणातून कसे साध्य करता येत असे?
c) How the aim of personality development is achieved through Ancient Indian Education?

- ड) उत्पादन क्षमतेत वाढ करण्यासाठी कोणते कार्यक्रम हाती घ्यावेत? ते लिहा.
- d) Which programmes can be arranged to increase the productive work capacity? Write.
- इ) आंतरराष्ट्रीय सामंजस्याची गरज विशद करा.
- e) State the need of International understanding.

2. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.

- अ) सर्वधर्मसमभाव प्रस्थापित करण्यासाठी राज्यघटनेत कोणत्या तरतूदी आहेत?
- a) What are the provisions included to establish secularism?
- ब) राष्ट्रीय शिक्षण धोरण (1986) ची उद्दिष्टे लिहा.
- b) Write the objectives of National Education Policy (1986).
- क) उद्योन्मुख भारतीय समाज साकारण्यात शिक्षकाची भूमिका विशद करा.
- c) State the role of teacher to form the emerging Indian society.
- ड) उच्च व्यवसायाचे निकष स्पष्ट करा.
- d) Explain the criterias for high profession.
- इ) रविन्द्रनाथ टागोरांचे शैक्षणिक तत्वज्ञान स्पष्ट करा.
- e) Explain the educational philosophy of Rabindranath Tagore.

3. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.

अ) महात्मा गांधींचे शैक्षणिक विचार लिहा.

a) Write the educational thoughts of Mahatma Gandhi.

ब) शैक्षणिक समाजशास्त्राची व्याप्ती थोडक्यात लिहा.

b) Write in brief the scope of educational sociology.

क) समाज नियंत्रण व समाज परिवर्तन म्हणजे काय? ते स्पष्ट करा.

c) Explain the term social control and social change.

ड) 'शिक्षण हे समाज परिवर्तनाचे प्रभावी साधन आहे'. स्पष्ट करा.

d) 'Education is an effective mean of social change'. Explain.

इ) शिक्षणावर समाजाचा प्रभाव कशा प्रकारे पडतो? स्पष्ट करा.

e) How is society pattern affects on education? Explain.

4. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.

अ) शिक्षण प्रक्रियेत कुटुंब संस्थेचे महत्व स्पष्ट करा.

a) Write the importance of family in the process of education.

ब) शाळेत वृत्तपत्रांचा शिक्षणाचे साधन म्हणून कसा वापर करता येईल?

b) How newspaper can be used as a mean of education in school?

- क) समाजपरिवर्तनाच्या मार्गातील कोणतेही दोन अडथळे स्पष्ट करा.
- c) Write any two hurdles in the way of social change.
- ड) माध्यमिक शिक्षण आयोगाच्या मते निर्देशित केलेली अभ्यासक्रम रचनेची पाच तत्त्वे लिहा.
- d) Write five principles of curriculum construction suggested by secondary education commission.
- इ) अभ्यासक्रम रचनेचे प्रकार सांगून, त्यापैकी एका प्रकाराची वैशिष्ट्ये लिहा.
- e) What are the types of curriculum construction? Write characteristics of any one.

